

ORTOGRAFIA: **jove, jovent, juvenil**

Quan veig el jovent penso que a mi també m'agradaria ser jove i portar una roba més juvenil.

Fixem-nos que les paraules *jove* i *jovent* les hem d'escriure amb *o*. En canvi, *juvenil* l'hem d'escriure amb *u*. Això passa perquè hi ha paraules que, tot i ser molt semblants, tenen un origen diferent, com, per exemple, *home* i *humanitat* o *volcà* i *vulcanologia*.

Recordem que, en cas de dubte sobre la manera d'escriure una paraula, podem consultar el diccionari.

[Fitxa elaborada per Remei Osorio, Lluís Moutinho i María López]

LÈXIC: aparentar, aparenyar

Avui dia la gent aparenta menys edat de la que té i, a més, aparenyia que té molts diners.

Fixem-nos que *aparentar* té el significat de “semblar per l’aspecte”: *Aparenta menys anys dels que té, és a dir, sembla més jove.*

En canvi, el verb *aparenyar* significa “voler fer creure el que no és”: *Aparenyia que és un home molt segur de si mateix, però en realitat és un cagadubtes.*

Recordem, per tant, que *aparentar* vol dir “semblar” i *aparenyar*, “voler fer creure”.

[Fitxa elaborada per Iago Robles, M. Àngels Huerga i Pilar Hernández]

LÈXIC: cabal, caudal

Quan plou gaires dies seguits, veiem que el cabal del riu augmenta força.

Aquesta és la manera correcta de dir-ho, tot i que a vegades diem *el caudal del riu*.

Hem de saber, emperò, que la paraula *caudal* té relació amb la cua. Fixem-nos que l'aleta caudal dels peixos és l'aleta de la cua.

Recordem, per tant, que parlar del *caudal del riu* és un castellanisme. En català, doncs, direm sempre *el cabal del riu*.

[Fitxa elaborada per Roser Maruny, Marta Garcia, Ricard Pararols i Gemma Solé]

LÈXIC: xino-xano, de mica en mica, a poc a poc

Quan anem a passejar o a caminar, solem anar xino-xano o a poc a poc per no cansar-nos gaire.

Hem de tenir en compte que en català hem de dir sempre *xino-xano* i no *a xino-xano*. En canvi, no hem de dir *poc a poc*, sinó *a poc a poc*.

També direm que hem arribat al nivell de Suficiència de català de mica en mica i no pas *mica en mica*.

Recordem, per tant, que hem de dir *xino-xano*, *a poc a poc* i *de mica en mica*.

[Fitxa elaborada per Elvira Viñolas, Maria Garcia i Rosa M. Ruiz]

LÈXIC: grassa, greix, engreixar, greixar

Vivim una època en què cap dona vol estar grassa; per això, moltes dones segueixen dietes per eliminar el greix.

Fixem-nos que, quan quan parlem del greix, ens referim al que li sobra a una persona grassa.

Recordem, a més, que *engreixar* vol dir “fer pujar de pes una persona o un animal”, és a dir, “fer tornar gras”. *Greixar*, en canvi, significa untar amb greix o amb oli: per exemple, cada setmana greixo la cadena de la bicicleta.

[Fitxa elaborada per M. Rosa Pousacoma i Elisabet Romero]

SINTAXI: *de que

Des que és moda estar prim, quan s'acosta el bon temps tots ens preparem per lluir amb elegància el banyador. Per això, volem perdre algun quilo abans que arribi l'estiu.

Fixem-nos que hem dit *des que és moda estar prim* i *abans que arribi l'estiu*. No és correcte dir *des de que és moda* o bé *abans de que arribi*.

Recordem que la preposició *de* cau davant de la conjunció *que*. Per tant, la forma *de que* és incorrecte.

Així doncs, no us oblideu que no hem de dir *de que*.

[Fitxa elaborada per Fabiola Atencio, M. Dolors Molas i Dolors Gatius]

ORTOGRAFIA: quietud, longitud, joventut

En català hi ha lletres que, a l'hora de pronunciar-les, sonen igual.

A *quietud* i a *joventut* l'últim so és el mateix: una t. En canvi, quan hem d'escriure aquestes paraules, l'escrivim de manera diferent: a *quietud* amb una *d* i a *joventut* amb una *t*.

Fixem-nos que les paraules que acaben amb les terminacions *etud* i *itud*, com ara *quietud* i *longitud*, s'escriuen amb *d*. *Joventut*, però, s'escriu amb *t*.

Recordem que, en cas de dubte sobre la manera d'escriure una paraula, podem consultar el diccionari.

[Fitxa elaborada per Azucena Flores, Núria Ripoll i Antonio Troyano]

SINTAXI: **degut a**

Els metges han comprovat que, degut al consum excessiu de cànnabis, podem desenvolupar una malaltia mental.

Fixem-nos que en aquest cas l'ús de *degut a* és incorrecte. L'hem de substituir per *a causa de*:
A causa del consum excessiu de cànnabis, podem desenvolupar una malaltia mental.

L'ús de *degut* és correcte com a participi del verb *deure*. En aquests casos sol anar darrere del verb *ser*: *L'increment dels preus dels habitatges va ser degut a la política de crèdits dels bancs.*

Recordem, per tant, que no és correcte l'ús de *degut a* com a locució causal en comptes de *per*, *perquè*, *ja que*, *a causa de* o *per culpa de*.

[Fitxa elaborada per Jaime Páez, Rafael Reyes, Javier Ciancio i Elisabet dos Santos]